ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΠΡΟΝΟΙᾼ
ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ Η΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 173

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ Ε΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Κανεὶς δὲν ἐκοπίασεν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου του καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν μὲ τὸν ζῆλον, τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Παύλου. Καὶ ὅλοι γνωρίζομεν πῶς εἰς στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδέησε νὰ δείξῃ πρὸς τὸν μαθητήν του Τιμόθεον τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον διήνυσε, καὶ τὰς ἐλπίδας τὰς ὁποίας προσεδόκα, διὰ νὰ διεγείρῃ περισσότερον καὶ τὴν μίμησιν καὶ τὸ θάρρος του, ἠδυνήθη νὰ τῷ εἴπῃ μὲ ὅλην τὴν ἀγαθὴν συνείδησιν· «τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος Κριτής».

Ὁ Χρυσόστομος χρησιμοποιεῖ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς ἀπαραμίλλου εὐγλωτίας του, διὰ νὰ ἐξάρῃ τὸν Παῦλον ὡς τὸν κατ᾿ ἐξοχὴν ἀπόστολον, τὸν ὑπὲρ πάντας τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, τὸν μέγαν καὶ οὐρανομήκη ἀθλητὴν τοῦ Εὐαγγελίου, ὅστις δὲν ἐτήρησε μόνον τὰς ἐντολάς του, ἀλλὰ προέβη καὶ περαιτέρω ἀπ᾿ αὐτάς. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ παραστήσωμεν πόσον ἦτο μετὰ τῆς τόσον ἐκλεκτῆς ἐκείνης ψυχῆς ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὔνοια καὶ ἡ προστασία τοῦ Χριστοῦ

Τὸν πλοῦτον τῆς εὐνοίας ταύτης, ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων, φανερώνει καὶ ὁ σημερινὸς ἀπόστολος. Ὄχι πρὸς καύχησιν, οὐδὲ πρὸς σύστασιν ἁπλῶς· τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀλλὰ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐργασίας του καὶ τῆς ἀποστολῆς του, καὶ διὰ νὰ φιμώσῃ τὰ δόλια καὶ μοχθηρὰ στόματα κακολόγων ψευδοδιδασκάλων καὶ ψευδαδέλφων, ἠναγκάσθη νὰ δηλώσῃ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Κορίνθου, παρὰ τῇ ὁποίᾳ διέβαλλον τὴν ἀποστολικήν του ἰδιότητα καὶ τὸ ἀποστολικόν του κῦρος, ὅτι, κατὰ τρόπον μυστηριώδη καὶ ἀνερμήνευτον εἶχεν ἁρπαγῇ ποτε «εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι». Καὶ ἐρωτᾶται· ἀφοῦ τοιοῦτος ἦτο ὁ Παῦλος, δὲν θὰ ἦτο δίκαιον νὰ διέρχεται τὰς ἡμέρας του ἐν εἰρήνῃ, ἔξω ἀπὸ πᾶσαν δοκιμασίαν, μὲ τὴν αἰθρίαν εἰς τὸ μέτωπον, μὲ τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη πάντοτε μὲ γαλήνην, χωρὶς παθήματα, καὶ χωρὶς τὴν ἀνάγκην δεήσεως, μόνον μὲ ἐκφράσεις εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν;

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην πρέπει νὰ ἀντιταχθῇ μία ἄλλη: Χωρὶς δοκιμασίας καὶ παθήματα θὰ ἠδύνατο νὰ γείνῃ καὶ νὰ εἶνε ὁ ἀπόστολος ὁποῖος ἦτο; Ὁ ἴδιος εἶπε: «τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι», διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ἀκολούθως: «λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος». Θὰ ἐστεφανώνετο λοιπὸν διότι εἶχε ἀγωνισθῆ. Ἀλλ' εἶνε δυνατὸν νὰ ἀναδειχθῇ τις εὐδόκιμος καὶ ἀξιοβράβευτος ἀγωνιστὴς χωρὶς κόπον καὶ ἱδρῶτα, διερχόμενος τὸν χρόνον του ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἀνέσει;

Οἱ ἄνθρωποι ἀπομένομεν πολλάκις μὲ τὴν ἀνόητον καὶ ψευδῆ ἀντίληψιν ὅτι αἱ δοκιμασίαι τῆς ζωῆς ἔχουν λόγον μόνον ὡς ποιναὶ ἐναντίον τῶν παραβατῶν τοῦ θείου νόμου. Καὶ ἀφοῦ ἔθεσαν τὴν πεπλανημένην ταύτην ἀρχήν, κατεξανίστανται ὅταν ἴδουν τὸν δίκαιον δοκιμαζόμενον καὶ κυματιζόμενον.

Ἐὰν ἐγνώριζον καλήτερα τὸ Εὐαγέλιον, θὰ ἀπηλλάσσοντο καὶ ἀπὸ τὴν πλάνην ταύτην καὶ ἀπὸ τὴν ἀπορίαν καὶ τὸν σκανδαλισμόν. Αἱ δοκιμασίαι καὶ τὰ παθήματα εἶνε καὶ μέσον τῆς ψυχικῆς μορφώσεως καὶ διαπλάσεως καὶ τῆς περιφανεστέρας ἠθικῆς ἐξυψώσεως. Καὶ δὲν εἶναι ἡ δοκιμασία χρήσιμος ἁπλῶς· εἶνε ἀπαραίτητος. Δὲν πρέπει δὲ νὰ φανῇ παράδοξον ἐὰν εἴπωμεν ὅτι πολλάκις αἱ δοκιμασίαι, διὰ τῶν ὁποίων διαλάμπει περισσότερον ἡ ἀρετή,

ρίδονται ἀφθονώτεραι ὅπου ἀφθονωτέρα εἶνε καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Οἱ στρατηγοὶ κατὰ τὰς μάχας δὲν ἐκθέτουν εἰς τοὺς μεγαλειτέρους κινδύνους τοὺς ἀξιωτέρους μαχητάς, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶνε καὶ ἡ περισσοτέρα ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη των; Καὶ καθόλου οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχομεν ἀνωτέρας ἀπαιτήσεις ὅπου βλέπομεν καὶ ἀνώτερα προσόντα; ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης βαίνει καὶ ὁ Θεός. Καὶ χάριν τῶν ἰδίων, καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ἄλλων εἰς γενναιότητα, εἰς αὐταπάρνησιν, εἰς πίστιν, εἰς προθυμίαν καὶ εἰς ζῆλον, ἀλλὰ καὶ πρὸς μεγαλειτέραν καρποφορίαν τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ὁποῖα αὐξάνει καὶ πληθύνεται διὰ τῶν περισσοτέρων ἱδρώτων καὶ τῶν ἀνωτέρων θυσιῶν, ὁ Κύριος ἡμῶν καθυποβάλλει εἰς σφοδροτέρους καὶ πυκνοτέρους ἀγῶνας τοὺς γνησιωτέρους τηρητὰς καὶ ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου.

Εἴπομεν: «καὶ χάριν τῶν ἰδίων», καὶ ὀφείλομεν νὰ τὸ διασαφήσωμεν καλῶς. Αἱ δοκιμασίαι, τὰ παθήματα καὶ αἱ ἀσθένειαι καὶ αἱ πληγαὶ τοῦ βίου δὲν χρειάζονται μόνον διὰ νὰ ἀναδειχθῇ περισσότερον μία ψυχή, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ σταθῇ ὀρθὴ καὶ μὴ νικηθῇ καὶ ἀνατραπῇ ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας ἡ ψυχὴ αὕτη. Καὶ ὁ κίνδυνος τῆς ἀνατροπῆς δὲν ὑφίσταται μόνον ὅπου εἶνε μικροτέρα ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ καρδία ἄνευ τῶν δοκιμασιῶν δύναται νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὰς κοσμικὰς ἡδονὰς καὶ ματαιότητας. Ὁ κίνδυνος ὑφίσταται καὶ ὅπου ὑψοῦται μεγαλητέρα ἡ ἀρετή, καὶ ἥτις, ἄνευ ἀσθενειῶν καὶ θλίψεων, θὰ ἐνέπιπτεν πιθανώτατα εἰς τὸν πειρασμὸν τῆς ἐπάρσεως καὶ τῆς ὑπερηφανείας.

Παῦλος ἦτο αὐτός, καὶ ὅμως δὲν ἐξαιρεῖ τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὸν τελευταῖον τοῦτον κίνδυνον. Ἀνέβης εἰς πολὺ ὕψος; Τρέμε καὶ πρόσεχε μήπως φυσιούμενος κρημνισθῇς εἰς τὴν ἄβυσσον. Ὀφείλομεν, ὅσον δήποτε καὶ ἂν ἠθέλομεν ἀναβῆ, νὰ διατηρηθῶμεν μετριόφρονες καὶ ταπεινοί, χωρὶς νὰ ὑψηλοφρονήσωμεν, χωρὶς νὰ ὑπεραρθῶμεν. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται μόνη ἡ πίστις, οὐδὲ μόνη ἡ προσευχὴ καὶ ἡ μελέτη τοῦ θείου λόγου. Χρειάζεται καὶ κάποια ἀσθένεια, καὶ κάποια θλῖψις, καὶ κάποια δοκιμασία, ἀκόμη καὶ κάποιος πειρασμός, ὥστε νὰ μὴν ἐπαρθῶμεν διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἀρετῆς μας, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀξιότητός μας, καὶ νὰ μὴ

νομίσωμεν ὅτι εἴμεθα ἐντελῶς σταθεροὶ καὶ ἀσφαλῶς ἄπτωτοι, ὅτε ἀκριβῶς ἀδύνατον νὰ μὴ κλονισθῶμεν καὶ νὰ μὴ πέσωμεν.

Μᾶς ἐπῆλθε λοιπὸν ἡ θλῖψις, ἡ ἀσθένεια, ὁ πειρασμός, ὁ σκόλοψ; Ἂς μὴ δυσανασχετήσωμεν ὅτι δὲν τὸ ἠξίζομεν, καὶ ἂς μὴ γογγύσωμεν ὅτι εἶνε ἄδικον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ὤφειλε νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ. Τίς οἶδεν ἐὰν ἡ θλῖψις δὲν μᾶς δίδεται ἕνεκα ἁμαρτιῶν μας, καὶ ὅπως τὰς συναισθανθῶμεν, ἐνῷ ἄλλως οὐδὲ τὰς ἀξιοῦμεν τῆς ἐλαχίστης προσοχῆς; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη συνέβαινε νὰ εἴχομεν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἁγνότητα ἑνὸς Παύλου, καθῆκον ἔχομεν νὰ τὸν μιμηθῶμεν καὶ εἰς τὴν ἀντίληψιν καὶ τὴν ψυχολογίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ὑπέμεινε τόσους πειρασμούς, τὰς τόσας ταλαιπωρίας, τὰς τόσας πληγὰς καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς καθημερινούς. Τί ἔκαμνεν ἐκεῖνος; Ἀνεγνώριζε τὴν χρησιμότητα τοῦ σκόλοπος, ὁ ὁποῖος τὸν προεφύλαττεν ἀπὸ τὴν ἔπαρσιν. Και ἐχρησιμοποίει τὸν πειρασμόν του ἐκεῖνον, μόνον διὰ νὰ ταπεινωθῇ βαθύτερον καὶ ζητήσῃ θερμότερον ὅπως κατασκηνώσῃ ἐπ᾽ αὐτὸν ἡ δύναμις τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ.

Μᾶς ἐπέρχεται λοιπὸν θλῖψις καὶ δοκιμασία καὶ ἀσθένεια ἐξ οἱασδήποτε ἀφορμῆς καὶ αἰτίας; Ἂς τὴν χρησιμοποιῶμεν, διὰ νὰ ἔχωμεν ὑπ᾽ ὄψιν μας ὅτι εἴμεθα ἄνθρωποι, ὅτι τίποτε δὲν μᾶς σώζει τόσον ὅσον ἡ βαθυτέρα ταπεινοφροσύνη μας, καὶ ὅτι οἱ θεῖοι στέφανοι δίδονται λαμπρότεροι ὅπου ὑπῆρξαν ἀνώτεροι οἱ ἀγῶνες, ἀλλὰ καὶ ἀνωτέρα ἡ καρτερία, ἡ μακροθυμία, ἡ αὐταπάρνησις, ἡ ὑπομονή.

ΠΕΡΙ ΚΟΜΗΣ

Τὸ κομᾶν γυναικὶ μὲν κόσμος, ἀνδρὶ δ᾽ ὄνειδος.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ, ἣν ὁ Χριστὸς ἐπὶ τοσοῦτον ἠγάπησεν, ὥστε ἑαυτὸν ὑπὲρ αὐτῆς εἰς θάνατον παρέδωκεν, ἵνα καθαρίσῃ ταύτην καὶ παραστήσῃ ἔνδοξον, «μὴ ἔχουσαν σπῖλον ἢ ῥυτίδα ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ᾽ ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος» (πρὸς Ἐφεσ. ε´ 27), ὀφείλει μηδενὸς τῶν κεκωλυμένων καὶ μῶμον αὐτῇ προσαπτόντων ν᾽ ἀνέχηται, ἀλλ᾽ ἀποσκορακίζῃ ταῦτα καὶ πόρρω τοῦ ἀσπίλου αὐτῆς

περιβόλου ἀποδιώκῃ. Τοιαύτην τινὰ κηλῖδα εἰσήγαγεν, οὐκ οἶδ' ὅπως, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἡ τῶν χρόνων ἀμάθεια καὶ τῶν πολλῶν ἡ ἄγνοια, τὸ τρέφειν τουτέστι κόμην τοὺς κληρικούς, ὅπερ μόνον ταῖς γυναιξὶν ἐπετράπη ὡς στολισμὸς εἰς αὐτὰς καὶ περιβόλαιον.

Τὸ χείριστον δ' εἶνε, ὅτι τὸ τρέφειν κόμην θεωρεῖται παρὰ τοῖς πλείστοις ὄχι μόνον ἐπιτετραμμένον καὶ θρησκευτικῆς εὐλαβείας δηλωτικόν, ἀλλὰ καὶ ἀπαραίτητον ὡς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας δῆθεν διατεταγμένον. Ὁ δὲ λόγος προϊὼν θὰ δείξῃ, ὅτι ὄχι μόνον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ ρητῶς ἀπηγορεύθη καὶ διὰ νόμου οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐκωλύθη· ἀπ' ἐναντίας δὲ τῇ γυναικὶ ἐπετράπη ὡς κόσμος αὐτῇ καὶ δόξα εὐπρεπής. Πᾶν δ' ὅ,τι τῇ γυναικὶ ἐπετράπη ὡς ἁρμόζον εἰς αὐτήν, δὲν ἕπεται ὅτι καὶ τῷ ἀνδρὶ προσήκει, ὅπως καὶ τἀνάπαλιν. Πολλὰ φέρ' εἰπεῖν εἰς μόνον τὸν ἄνδρα ἐπετράπησαν, ὡς αὐτῷ μόνῳ πρέποντα, οἷον τὸ ἱερατεύειν, τὸ ἐπ' ἐκκλησίας διδάσκειν, τὸ πολιτεύεσθαι, τὸ στρατεύεσθαι, τὸ κείρεσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα, ἅπερ ἀνέκαθεν ἀπηγορεύθησαν ὅλως τῇ γυναικὶ ὡς ἀνάρμοστα καὶ ἀπᾴδοντα τῇ φύσει αὐτῆς. «Αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι.—Γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω· οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ». Ταῦτα πρὸς τοῖς ἄλλοις νομοθετεῖ περὶ γυναικῶν ὁ τῶν ἐθνῶν Ἀπόστολος καὶ ἄριστος παιδαγωγὸς καὶ διδάσκαλος. Ὅπως λοιπὸν «αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι» οὕτως ἐπονείδιστον ἀνδρὶ τὸ κομᾶν, λαϊκῷ τε καὶ κληρικῷ· «ἀνὴρ δὲ ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι».

Τὸ ἔκνομον δὲ καὶ γελοῖον τοῦτο ἔθιμον, ὅπερ ὁ θεῖος Παῦλος τόσον σφοδρῶς ψέγει καὶ ὀνειδίζει, εἰσεκώμασεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν ἔκ τε τῆς ἰουδαϊκῆς μικροφιλοτιμίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς ματαιοδοξίας. Διὰ τοῦτο καὶ εὐλόγως καταδικάζεται ὡς ἄσκοπον καὶ περιττὸν καὶ ἰουδαϊσμοῦ ἀπόζον. Ἰδοὺ οἱ λόγοι τοῦ θεοκήρυκος Παύλου, ἱκανοὶ νὰ πείσωσιν πάντα διχογνωμοῦντα καὶ ὑπὲρ τῆς κόμης συνηγοροῦντα. «Οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι, γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ· εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ» (Πρὸς Κορινθ. Α', ια', 14).

Ἐὰν λοιπὸν ὁ θεῖος Παῦλος τὸ τρέφειν κόμην καλῇ ἀτιμία τίς τῶν πιστῶν δικαιοῦται πλέον νὰ θεωρῇ τιμὴν καὶ δόξαν ἢ εὐλα λείας δηλωτικὸν τὸ κομᾷν; Ἀκριβέστερον δ᾽ εἰπεῖν, τίς τὸν κοινὸ νοῦν ἔχων ἀμφιβάλλει, ὅτι τὸ κομᾷν καταργητέον ὅλως καὶ τῆ Ἐκκλησίας ἐξοβελιστέον; Ἐὰν ὁ Παῦλος, ὁ τῆς Ἐκκλησίας διδά σκαλος καὶ νυμφαγωγός, καταδικάζῃ τὸ κομᾷν ὡς ἀτιμίας πρόξε νον, τίς ἐκ τοῦ κλήρου ν᾽ ἀντείπῃ θὰ τολμήσῃ; Ὁ τοὺς λόγους το Παύλου ἀθετῶν, αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τὰ ῥήματα ἀθετε «Ὁ ἀκούων ὑμῶν, εἶπε πρὸς τοὺς Ἀποστόλους ὁ Κύριος, ἐμο ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸ ἀποστείλαντά με» (Λουκ. ι΄. 16). Καὶ ἤρκει βεβαίως μόνη τοῦ θεσ πεσίου Παύλου ἡ μαρτυρία, ἵνα πείσῃ πάντα κληρικόν, ὅτι τὸ ἔθι μον τοῦτο δέον ν᾽ ἀρθῇ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀπαλλαγῇ ὁ κλῆ λος συνηθείας ὀχληρᾶς, ἀτόπου καὶ ἀπηγορευμένης.

Πρὸς μείζονα ὅμως τοῦ προκειμένου θέματος ἐξέτασιν καὶ ἄρσι παντὸς δισταγμοῦ καταλεκτέον καὶ τὴν περὶ τούτου ἀπόφανσιν τῆ Ζ΄ οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἥτις ρητῶς ἀπαγορεύει καὶ ἐπιτιμίο καθυποβάλλει τοὺς τρέφοντας κόμην, μοναχοὺς καὶ ἐρημίτας, κα ἅπαξαπλῶς πάντας τοὺς τὸν ἱερὸν ἀποτελοῦντας κλῆρον· ὅθεν κα πᾶς ὅστις ἀπὸ λαϊκοῦ ἔμελλε νὰ προχειρισθῇ διάκονος ἢ πρεσβύτε ρος ἢ μοναχός, ὤφειλε ν᾽ ἀποκαρῇ, ἐὰν τυχὸν ἔτρεφε κόμην, (ἐξ οὗ καὶ ἡ ὀνομασία «κουρὰ» καὶ «κείρεται τὴν κόμην»), καὶ οὕτω τοῖ τοῦ κλήρου μέλεσι συγκαταλεχθῇ. «Τοὺς λεγομένους ἐρημίτας (θεσ πίζει ἡ Σύνοδος) οἵτινες, μελανειμονοῦντες καὶ τὰς κεφαλὰς κομῶν τες, περιάγουσι τὰςπόλεις, μεταξὺ ἀνδρῶν λαϊκῶν καὶ γυναικῶν ἀνασ τρεφόμενοι, καὶ τὸ οἰκεῖον ἐπάγγελμα καθυβρίζοντες, ὁρίζομεν, ε μὲν αἱροῦνται, τὰς κόμας ἀποκειράμενοι, τὸ τῶν λοιπῶν μοναχῶ ἀναδέξασθαι σχῆμα, τούτους ἐν μοναστηρίῳ ἐγκαθίστασθαι καὶ τοῖ ἀδελφοῖς ἐγκαταλέγεσθαι» (Καν. μβ΄).

Ὥστε ἡ ἱερὰ Σύνοδος ὡς ὅρον ἀπαραίτητον τῆς ἐν μοναστη ρίῳ ἐγκαταστάσεως τῶν ἐν ταῖς πόλεσι μετὰ κόμης περιφερομένω μοναχῶν καὶ ἐρημιτῶν, ὥρισε τὴν ἀπόκαρσιν τῆς κόμης πρώτιστα ὡςἔθιμον ἀντικανονικὸν καὶ ἀπᾷδον τῷ μοναχικῷ σχήματι λογιζομένη τὸ τρέφειν κόμην. Ἀλλὰ καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὁ τῆς εὐπρεπεία καὶ κοσμιότητος διδάσκαλος, ἐλέγχων τὴν τῶν πολλῶν πλάνην, ἐν μοίρ

εὐλαβείας τὸ κομᾶν τιθεμένων, γράφει τὰ ἑξῆς. «Ἕτεροι δὲ εὐλαβείας εἶναι νομίζουσι τὸ κομᾶν, τοῦτο δὲ αἰσχύνης γέμει καὶ τῶν κεκωλυμένων ἐστί» (Ἐν τόμ. Α΄. σ. 928· τύποις Καρυοφ.). Καὶ τῇ ἀληθείᾳ αἰσχύνης πρόξενον τὸ τοὺς ἄνδρας κομᾶν καθάπερ τὰς γυναῖκας· καὶ δὲν εἶνε τῷ ὄντι αἰσχύνης καὶ ἀτοπίας ἀνάμεστον νὰ βλέπῃ τις ἄνδρα πολιόν, σεβάσμιον ἀπό τε τοῦ ἤθους καὶ τοῦ ἀξιώματος, μακρὰν φέροντα κόμην δίκην νεάνιδος, καὶ γυναικεῖον ἐπιδεικνύμενον σχῆμα; Δὲν προξενεῖ σύγχυσιν καὶ ἀνατροπὴν τῶν δηλωτικῶν γνωρισμάτων τοῦ ἀνθρώπου τὸ βλέπειν τὸν ἄνδρα ἔμπροσθεν μὲν φέροντα μύστακα καὶ πώγωνα, τῷ ἀνδρικῷ χαρακτῆρι προσιδιάζοντα, ὄπισθεν δὲ κόμην, τῇ γυναικείᾳ φύσει ἁρμόζουσαν; Καὶ ἂν εἰς λαϊκὸν θεωρῆται αἰσχύνη τὸ κομᾶν, πῶς εἰς κληρικόν, εἰς ὃν αὐστηρῶς τοῦτο καὶ συνοδικῶς ἀπηγόρευται, δὲν εἶνε ἀτιμία;

Ἐὰν ἐπὶ παραδείγματος σπουδαῖός τις τῶν ἐν κόσμῳ ἀνδρῶν ἐμφανισθῇ που, μακρὰν φέρων κόμην, δὲν θὰ προξενήσῃ πολὺν τοῖς ὁρῶσι τὸν γέλωτα; Φαντάσθητε διακεκριμένον τινὰ πολιτευτὴν ἐμφανιζόμενον εἰς τὸ κοινοβούλιον μετὰ κόμης μακρᾶς, κρεμαμένης ὄπισθεν αὐτοῦ! Καὶ ὅπερ ἐνταῦθα θεωρεῖται ἀνάρμοστον καὶ γελεῖον, πῶς εἰς τὸν κληρικὸν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ σεμνὸν καὶ ἱεροπρεπές, ἀφοῦ μάλιστα ὑπ᾿ ἀνδρῶν, μέγα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κῦρος ἐχόντων, στιγματίζεται καὶ δυσφημεῖται ὡς αἰσχύνην φέρον καὶ τῶν κεκωλυμένων τυγχάνον; Τί ἡμῖν πρὸς ταῦτα ἐροῦσιν οἱ τῆς κόμης ἐρασταὶ καὶ τοῦ θηλυμόρφου ἤθους ἐπιτηδευταί; Πρίν τι πρὸς ἡμᾶς ἀπαντήσωσιν, ἀξιοῦμεν αὐτοὺς τοὺς τοῦ Παύλου λόγους πρῶτον ν᾿ ἀνατρέψωσι, καὶ εἶτα τοὺς ἡμετέρους ἰσχυρισμούς. «Ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι, γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστι».

Πόθεν ἐπεκράτησε τὸ τρέφειν κόμην.

Ἐλέχθη ἐν τοῖς προειρημένοις, ὅτι τὸ ἄτοπον τοῦτο ἔθος ἐπεκράτησεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔκ τε τῆς ἑλληνικῆς ματαιοφροσύνης καὶ τῆς ἰουδαϊκῆς περὶ τὰ τοιαῦτα μικρολογίας. Τούτου τὴν ἀπόδειξιν ὁ λόγος συντόμως ὑμῖν θὰ παράσχῃ.

ΘΕΟΣ ΛΥΤΡΩΤΗΣ

Α΄. Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ

β΄) Ἡ προφητεία τῶν Ἰουδαίων.

Δ΄.

Ὁ τριτότοκος τοῦ Ἀριστοβούλου ἀδελφὸς Ἀλέξανδρος ὁ Ἰανναῖος ἐξελθὼν τῆς φυλακῆς ἁρπάζει τῇ ὑποστηρίξει τῆς Σαλώμης τόν τε θρόνον καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην, φονεύει δὲ τὸν ἕτερον τῶν ὑπολειφθέντων ἀδελφῶν, ἀντιποιησάμενον τὴν βασιλείαν, εἰς ἐγκαινισμὸν τῆς διπλῆς, φαίνεται, ἀρχῆς, τῷ 104 π. Χ.

Τῷ ἐπιόντι ἔτει πολιορκεῖ ὁ Ἰανναῖος τὰς πόλεις τοῦ βασιλείου τῆς Συρίας Γάζαν, Δωρὰ καὶ Πτολεμαΐδα, ἧς οἱ κάτοικοι μάτην αἰτησάμενοι ἐκ Δαμασκοῦ καὶ Ἀντιοχείας βοήθειαν ἐπικαλοῦνται τὴν ἐπέμβασιν τοῦ ἐν Κύπρῳ βασιλεύοντος Πτολεμαίου τοῦ Λαθύρου.

Ὁ Λάθυρος ἐδράξατο προθύμως τῆς εὐκαιρίας, σκοπῶν νὰ ἐπέλθῃ ἐκ Παλαιστίνης διὰ ξηρᾶς ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον κατὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Κλεοπάτρας. Ἀλλ᾿ οἱ Πτολεμαιεῖς ἐκ φόβου μεταγνόντες ἔκλεισαν αὐτῷ καταπλεύσαντι μετὰ ἰσχυροῦ στρατοῦ καὶ στόλου τὰς πύλας τῆς πόλεως. Οὐδὲν ἧττον ὁ Λάθυρος ἀποβὰς καὶ καταλαβὼν τὴν Γάζαν καὶ τὰ Δωρὰ πωλεῖ τῷ φιλίαν πρὸς αὐτὸν ὑποκρινομένῳ Ἰανναίῳ ἀντὶ τετρακοσίων ταλάντων ἀργυρίου· πληροφορηθεὶς δὲ ὅτι οὗτος συνεννοεῖται λάθρα μετὰ τῆς Κλεοπάτρας κατ᾿ αὐτοῦ εἰσβάλλει εἰς Γαλιλαίαν καὶ ἐν θέσει Ἀσωφὼν παρὰ τὸν Ἰορδάνην νικᾷ ἐν μεγάλῃ μάχῃ τὸν Ἰανναῖον κατὰ κράτος. Ἀλλ᾿ ἡ Κλεοπάτρα ἐπελθοῦσα κατανικᾷ παρὰ τὴν Πτολεμαΐδα τὸν υἱὸν αὐτῆς Λάθυρον, ὅστις φεύγει εἰς Κύπρον· μεθ᾿ ὃ ὁ Ἰανναῖος συνάπτει πρὸς αὐτὴν συμμαχίαν ἐν Πτολεμαΐδι πολιορκεῖ δὲ καὶ τὴν ἐπαναστᾶσαν Γάζαν.

Μετὰ τὴν ἅλωσιν καὶ τὴν καταστροφὴν αὐτῆς ὁ Ἰανναῖος ἐπανελθὼν εἰς Ἱερουσαλὴμ συγκρούεται πρὸς τοὺς Φαρισαίους, ἀποκαλέσαντας αὐτὸν ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ τελέσῃ θυσίαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας τῷ 97 π. Χ. ἐν τῷ ναῷ υἱὸν αἰχμαλωτίδος, ὡς καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἡ εἰς τὴν φρουρὰν δοθεῖσα ἐκ τούτου διαταγὴ

περὶ ἐκκενώσεως τοῦ ναοῦ ἀπέληξεν εἰς τὸν φόνον ἑξακισχιλίων ἀνθρώπων.

Τῷ 93 π. Χ. ὁ Ἰανναῖος ἐπελθὼν ἐπὶ τὴν Μωὰβ καὶ Γαλαὰδ ἄγων ἰδίᾳ Πισίδας καὶ Κίλικας μισθοφόρους εὐδοκιμεῖ μὲν κατ᾽ ἀρχάς, ἐμπεσὼν δ᾽ ἐν τέλει εἰς ἐνέδραν ἡττᾶται καὶ φεύγει ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Ἐπανελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναρριπίζει στάσιν τοῦ περὶ τοὺς Φαρισαίους λαοῦ καθ᾽ ἑαυτοῦ, ἓξ ἔτη διαρκέσασαν, καθ᾽ ἃ πλέον τῶν 50,000 Ἰουδαίων ἐφονεύθησαν. Περὶ τὰ τέλη τῆς στάσεως ταύτης οἱ Φαρισαῖοι ἐπεκαλέσαντο κατὰ τοῦ Ἰανναίου τὸν βασιλέα τῆς Δαμασκοῦ Δημήτριον γ΄ τὸν εὔκαιρον, ὅστις ἐπελθὼν κατενίκησε τὸν Ἰανναῖον παρὰ τὴν Συχέμ, φοβηθεὶς δ᾽ εἶτα τὸν περὶ τὸν φεύγοντα ἀνὰ τὰ ὄρη Ἰανναῖον συναγερμὸν τῶν Ἰουδαίων ἀπεχώρησεν. Ὁ δὲ Ἰανναῖος ἐπανειλημμένως κατανικήσας τοὺς στασιάζοντας πολιορκεῖ καὶ συλλαμβάνει ἐν Βεθὼμ τοὺς δυνατωτάτους αὐτῶν, ἀνελθὼν δ᾽ εἰς Ἱερουσαλὴμ ὀκτακοσίους τῶν συλληφθέντων, τοὺς φανατικωτάτους, ἀφ᾽ οὗ διέταξε νὰ σφαγῶσι πρὸ αὐτῶν αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα, ἀνεσταύρωσεν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, τῷ 86 π. Χ.

Καίπερ δ᾽ ἀναγκασθεὶς νὰ συνθηκολογήσῃ πρὸς τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ βασιλέα τῆς πετραίας Ἀραβίας Ἀρέθαν, ἐκστρατεύει τῷ 82 π. Χ. εἰς τὴν Περαίαν καὶ καταλαμβάνει τὰ πλεῖστα τῶν τῆς αὐτόθι ἑλληνικῆς Δεκαπόλεως. Ἐν δὲ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ραγάβης ἀποθνῄσκων καταλείπει τὴν ἀρχὴν εἰς τὴν σύζυγον Ἀλεξάνδραν, ἣν συμβουλεύει νὰ συμφιλιωθῇ πρὸς τοὺς Φαρισαίους.

Ἡ Ἀλεξάνδρα κυριεύσασα τὴν Ράγαβαν ἐπανῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐκ δὲ τῶν δύο υἱῶν τὸν μὲν πρωτότοκον Ὑρκανὸν ἀνέδειξεν ἀρχιερέα, τὸν δὲ δευτερότοκον Ἀριστόβουλον ἀρχιστράτηγον. Θέλουσα δὲ νὰ περιποιηθῇ τοὺς Φαρισαίους κατεδίωξεν ἀπηνέστατα τοὺς Σαδδουκαίους, οὓς ὅμως ἐν τέλει συγκινηθεὶς ὑπερήσπισεν ὁ ἀρχιστράτηγος Ἀριστόβουλος, καταπείσας τὴν μητέρα αὐτοῦ ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς νὰ ἀσφαλισθῶσιν ἐν ὀχυροῖς τισι χωρίοις.

Ἀλλ᾽ ἐκ τούτου περιῆλθεν ὁ Ἀριστόβουλος εἰς ῥῆξιν πρὸς τὴν Μητέρα, ἥτις ἀσθενήσασα ἀνηγόρευσε διάδοχον αὐτῆς τὸν ἀρχιερέα Ὑρκανόν, εὐθὺς ὡς ἐπληροφορήθη ὅτι οἱ Σαδδουκαῖοι ἀνηγόρευσαν βασιλέα τὸν προστάτην αὐτῶν Ἀριστόβουλον.

Μετὰ μικρὸν θανούσης τῆς Ἀλεξάνδρας αἱ δύο μερίδες, ἡ τῶν Φαρισαίων καὶ ἡ τῶν Σαδδουκαίων, ὑπὸ ἴδιον ἑκατέρα βασιλέα συνεπλάκησαν· ἐκ τῆς πάλης ἐξῆλθον νικηταὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, ὧν ὁ ἀρχηγὸς Ἀριστόβουλος ἐκράτησε τὴν βασιλείαν, συνεφιλιώθη δὲ πρὸς τὸν παραιτηθέντα αὐτῆς ἀδελφὸν καὶ ἀντίπαλον Ὑρκανόν, εἰς ὃν κατέλιπε τὴν ἀρχιερωσύνην.

Διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν ἰδουμαίου τινὸς Ἀντιπάτρου ὁ Ὑρκανός, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἀποκαταστάσεως καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ ἄραβος Ἀρέθα καταφεύγει πρὸς αὐτόν, ὅστις ἐπελθὼν πολιορκεῖ τὸν Ἀριστόβουλον ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἐν ᾧ δ᾽ οὗτος ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐξαντλούμενος διενοεῖτο νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν Ἀρέθαν ἐμφανίζεται εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐκ Δαμασκοῦ ὁρμηθεὶς τῷ 64 π. Χ. ὁ ῥωμαῖος ὑποστράτηγος τοῦ Πομπηίου Σκαῦρος, ὅστις καλέσας τοὺς ἀλληλομαχοῦντας ἀδελφοὺς καὶ δικάσας ἀναμέσον αὐτῶν δικαιοῖ μὲν τὸν Ἀριστόβουλον, διατάσσει δὲ τὸν Ὑρκανὸν καὶ τὸν Ἀρέθαν νὰ ἀπέλθωσιν εἰς Ἀραβίαν.

Ἀλλ᾽ ὁ Πομπήιος, εἰς ὃν ἐξεκάλεσαν ἐν Δαμασκῷ τὴν ἀπόφασιν οἱ ἡττημένοι ἐν τῇ πρὸ τοῦ Σκαύρου δίκῃ ἔσπευδε νὰ θέσῃ ταχὺ τέρμα εἰς ὑπόθεσιν, ἥτις ἔφερεν εὐθὺ εἰς τὴν ὑποδούλωσιν τῆς τε Ἰουδαίας καὶ τῆς Ἀραβίας ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους.

Διὸ ἀκούσας τῶν ἀντιφερομένων καὶ ὑπὲρ οὐδετέρων ἀποφηνάμενος, ἐστράτευσε πρῶτον ἐπὶ τὸν ἰσχυρότερον αὐτῶν, τὸν Ἀρέθαν· εἶτα δ᾽ ἀναγκάσας τὸν ἐν Περαίᾳ ὀχυρωθέντα Ἀριστόβουλον νὰ παραδοθῇ, ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν ἐν Ἱερουσμλὴμ ἀρχὴν ἐπὶ τῷ ὅρῳ καταβολῆς βαρυτάτου φόρου εἰς τὸν μετ᾽ αὐτοῦ μέλλοντα νὰ ἀνέλθῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ στρατηγὸν Γαβίνιον.

Ἀλλ᾽ οἱ ἐν τῇ πόλει φίλοι τοῦ Ἀριστοβούλου ἀποκλείουσιν αὐτῆς τοὺς περὶ τὸν Γαβίνιον Ῥωμαίους· ὅθεν ὁ Πομπήιος δήσας τὸν Ἀριστόβουλον ἐπέρχεται ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. Οἱ δὲ φίλοι τοῦ Ὑρκανοῦ Φαρισαῖοι, οἵτινες πρὸ μικροῦ εἶχον ἀποβάλῃ πᾶσαν ἐλπίδα κατισχύσεως, βλέποντες τὸν Ἀριστόβουλον ὑπὸ τοῦ Πομπηίου δεδεμένον, τοὺς δ᾽ ὀπαδοὺς αὐτοῦ ἐκπολεμωθέντας τοῖς Ῥωμαίοις, ἐπελάβοντο τῆς ἀπροσδοκήτως παρουσιασθείσης εὐκαιρίας ἵνα ἐκδικηθῶσιν, καὶ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα κατὰ τῶν τοῦ Ἀριστοβούλου ἀνοίγουσιν εἰς τοὺς Ῥωμαίους τὰς πύλας τῆς πόλεως.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Ἡ πόλις ἡ μέλλουσα

«Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν»
(Ἀπκ. κα΄. 1)

Πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ὀνειροπολῶμεν, τρόπον τινά, τὴν νέαν ταύτην Γῆν, τὸ τέρμα τῆς ζωῆς ἡμῶν, τὴν ἀνάπαυσιν τῶν βεβαρημένων ψυχῶν ἡμῶν. Καὶ ὅμως τοῦτο δὲν συμβαίνει, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Δὲν ἔχομεν ἀρκετὴν συναίσθησιν τῆς Γῆς ταύτης τῆς αὔριον. Δὲν προσηλοῦμεν ἐπ' αὐτῆς τὸ βλέμμα ἡμῶν, ὅπως ὁ πλοηγὸς προσηλοῖ τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς παραλίας, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ προσεγγίσῃ.

Τοῦτο προέρχεται, ἐν μέρει, διότι μετὰ κόπου πιστεύομεν εἰς τὴν ὕπαρξιν Γῆς, τὴν ὁποίαν δὲν γνωρίζομεν, εἰμὴ λίαν ἀτελῶς. Μὴ γνωρίζοντες αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν φανταζόμεθα ἀμυδρῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ὕπαρξις αὐτῆς θολοῦται ἀκόμη περισσότερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. Τοῦτο δὲν εἶνε ὀρθόν.

Ἄς εἴμεθα ἐντελῶς βέβαιοι περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς Γῆς ταύτης τῆς ἐπαγγελίας· διὰ πάντα χριστιανὸν εἶνε ἡ βεβαιότης τῶν βεβαιοτήτων· τὰ πάντα ἐν τῇ Βίβλῳ καὶ ἰδίως ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ καταλήγουσιν εἰς τὴν νέαν ταύτην Γῆν. Ὁ Χριστὸς ἔρχεται ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἐδῶ κάτω μένει καταφανὴς κάτοικος τοῦ Οὐρανοῦ. Διὰ τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ ἀναστάσεως, διὰ τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, τὴν καθιστᾷ πρόδηλον. Ἀφοῦ δὲ τὴν ἀφῆκεν ἀνακτᾷ αὐτὴν ἐκ νέου διὰ παντός.

Ἀλλ' ἡ Γῆ αὕτη ποία εἶνε; Τὸ Εὐαγγέλιον δίδει τεκμήρια ἀρνητικὰ μᾶλλον ἢ θετικά, ἀλλ' ἐκ τῶν τεκμηρίων τούτων πόσαι διασαφήσεις εὐεργετικαί! Ἐν πρώτοις, ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει πλέον ἁμαρτία. Ὁποία μεταβολή! Ὡς ἐκ τούτου τελεία ἐπικοινωνία μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, διότι ἡ ἐν ἡμῖν καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς ἁμαρτία εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ ἀπομονώνει ἡμᾶς. Ἐκτὸς τούτου δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ πλέον οὔτε λύπη, οὔτε στεναγμός, οὔτε δάκρυα, οὔτε θάνατος, ἀλλὰ χαρά, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίγειος χαρὰ δὲν εἶνε εἰμὴ ὠχρὰ ἀπεικόνισις. Ἀναλόγως τῶν περιστάσεων τῆς ζωῆς ἡμῶν σὲ χαιρετῶμεν, νέα Γῆ, ὡς τὴν μεγάλην ἀπολύτρωσιν, ὡς τὴν Γῆν τῆς δικαιοσύνης, ὡς τὴν Γῆν τῶν ὀνείρων ἡμῶν, τὴν Γῆν τῶν συναντήσεων!

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) **Ε. Α. Κ.**

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἐπειδή τινες τῶν ἐν τῷ στρατεύματι κληρικῶν καθ' ὑπέρβασιν ἐνεφανίσθησαν καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν φέροντες τὴν χάριν ἀσφαλείας ἐπιτραπεῖσαν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐν τῷ μετώπῳ ὑπηρεσίαν αὐτῶν ἐκ χακὶ στολήν, ἐκ τούτου δ' ἐγεννήθησαν παρεξηγήσεις, συνοδικῇ ἐντολῇ δημοσιεύομεν παρὰ πόδας τὴν πρὸς τοὺς ἱεροκήρυκας σχετικὴν ἐγκύκλιον τῆς Ἱ. Συνόδου, ἥτις εἶναι καὶ ἡ μόνη αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀπόφασις καὶ ἐνέργεια.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ β' γραμματεὺς

Ἀρχιμ. *Ἱερόθεος Μπόκολας*

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρὸς τοὺς ἱεροκήρυκας καὶ τοὺς ἱερεῖς τοῦ στρατεύματος.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος πληροφορηθεῖσα παρὰ τῶν ἁρμοδίων στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, ὅτι παρίσταται ἀνάγκη ὅπως οἱ ἱερεῖς παρακολουθῶσι τὰ στρατεύματα εἰς τὴν γραμμὴν καὶ εἰς τὰ χαρακώματα, τὸ δὲ μέλαν ἔνδυμα ἀποτελεῖ πρόσκομμα, διὰ τοῦτο γνωρίζει ὑμῖν ὅτι ἐπιτρέπεται, ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων ὑμῶν τούτων νὰ φέρητε χάριν ἀσφαλείας ἀντὶ τοῦ ράσου καὶ τοῦ καλυμμαυχίου πηλήκιον μὲ σταυρὸν καὶ μανδύαν ἐκ χακί. Ἐπανερχόμενοι δὲ εἰς τὰς πόλεις δέον νὰ φέρητε πάλιν τὸ ἱερατικὸν ἔνδυμα. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1918.

† *Ὁ Ἀθηνῶν* **Μελέτιος**, *πρόεδρος*

† *Ὁ Φαναρίου-Θεσσαλιώτιδος* **Εὐθύμιος** † *Ὁ Φθιώτιδος* **Ἰάκωβος**

† *Ὁ Χαλκίδος-Καρυστίας* **Χρύσανθος** † *Ὁ Γυθείου-Οἰτύλου* **Διονύσιος**

Ὁ β' γραμματεὺς

Ἀρχιμ. *Ἱερόθεος Μπόκολας*

Ἱερὰ Σύνοδος. — *Συνεδρία τῆς 26 Σεπτεμ.* — Τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διαβιβάσαντος τηλεγράφημα τῆς ἐν Παρισίοις Πρεσβείας αἰτησαμένης τὴν ἀποστολὴν τῶν μισθοδοσιῶν τοῦ ἐν Βορδῷ ἐφημερίου, ἡ Ἱ. Σ. ἔκρινεν ἵνα ἀπαντήσῃ ὅτι ἁρμοδία εἰς τοῦτο εἶναι ἡ Κυβέρνησις συνεννοουμένη μετὰ τῶν προεστώτων τῆς ἐν Βορδῷ κοινότητος, τῆς δὲ Ἱ. Σ. ἡ δικαιοδοσία ἐκτείνεται μόνον μέχρι τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐφημερίου.

— Ἐνεκρίθη πρότασις τῆς ἐπισκ. Ἐπιτροπῆς Μαντινείας καὶ Κυνουρίας περὶ διορισμοῦ ἐν τῇ μονῇ Ἐπάνω Χρέπας ὡς συμβούλου τοῦ μοναχοῦ Διονυσίου Τσούγγα ἀντὶ τοῦ μετεγγραφέντος εἰς τὴν Μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου Εὐθυμίου Κοσκολοῦ.

— Ἠκυρώθη ὁ γενόμενος διορισμὸς προσωρινοῦ συμβούλου ἐν τῇ μονῇ Παλαιοπαναγιᾶς, καὶ διετάχθη ἡ ἐπισκ. Ἐπιτρ. Μαντινείας νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἀναγκαίαν πρότασιν.

—Ἐνεκρίθη ἡ ἐπικύρωσις τῆς ἐκλογῆς ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἄτρου Κεφαλληνίας.

—Ἀπεφασίσθη νὰ ἐρωτηθῶσιν τηλεγραφικῶς αἱ ἐπισκοπ. Ἐπιτροπαὶ τοῦ Κράτους ἂν προέβησαν εἰς μεταθέσεις ἐφημερίων, εἰς ποίας καὶ διὰ τίνας λόγους.

Συνεδρία τῆς 28 Σεπτ.—Ἐπετράπη ἡ μεταγραφὴ τοῦ ἱερομονάχου Μηνᾶ Δάγλα ἐκ τῆς ἱ. Μονῆς Καθσρῶν εἰς τὴν ἱ. Μονὴν Κοκκίνης Ἐκκλησίας ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συγκαταθέσεως εἰς ταύτην τῶν Ἡγουμενοσυμβουλίων ἀμφοτέρων τῶν Μονῶν.

—Ὑποβληθέντος ὑπὸ τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας Ἠλείας τοῦ χειροτονητηρίου γράμματος τοῦ ἱερέως Διονυσίου Γεωργοπούλου καὶ τῆς πληροφορίας ὅτι ὁ περὶ ἐνοριῶν νόμος εὗρεν αὐτὸν ἐν τῷ χωρίῳ Φωστένη τῆς ἐπισκοπῆς Πατρῶν, ἀπεφασίσθη νὰ διαταχθῇ ὁ ἱερεὺς οὗτος νὰ μεταβῇ εἰς τὴν κανονικὴν αὐτοῦ θέσιν.

—Ἀπεφασίσθη ὅπως εἰς τὴν διὰ τῆς καταδίκης τοῦ ἐφημερίου Βετολίστης Ναυπακτίας εἰς 15μηνον ἀργίαν σχολάζουσαν ἐφημερίαν τοῦ χωρίου τούτου παρακληθῇ ἡ ἱ. Μητρόπολις Ἀθηνῶν νὰ ἀποστείλῃ πρόσφυγά τινα ἱερέα.

—Ἐνεκρίθη ἵνα ἡ Ἐπισκ. Ἐπιτρ. Ἠλείας ἀναθέσῃ καθήκοντα προσωρινοῦ ἐφημερίου ἐν τῷ χωρίῳ Καρδαμᾶ εἰς τὸν ἐφημέριον τοῦ χωρίου Ρωβιάταις Βλάσιον Ποδαρόπουλον.

—Διεβιβάσθη εἰς τὸν ἐν Σπάρτῃ ἐπισκ. ἀντιπρόσωπον αἴτησις τοῦ ἐν Μονεμβασίᾳ ἐφημερίου παραπονουμένου ὅτι ὁ Ἅγιος Λακεδαίμονος εἰς τὴν ἐνορίαν αὐτοῦ μόλις ἐξ 101 οἰκογενειῶν ἀποτελουμένην διώρισε καὶ δεύτερον ἐφημέριον, μετὰ τῆς ἐντολῆς ὅπως, ἂν τὰ ἐν τῇ αἰτήσει περιεχόμενα ἀληθεύωσιν, ἀπομακρυνθῇ πάραυτα ὁ δεύτερος ἐφημέριος.

—Κατ' ἀκολουθίαν τηλεγραφήματος τοῦ προέδρου τῆς κοινότ. Πρίτσης ὅτι ὁ Ἅγιος Λακεδαίμονος μετέθεσε διὰ τὰ πολιτικὰ αὐτοῦ φρονήματα τὸν ἐφημέριον τῆς κοινότητος, διετάχθη ὁ ἐν Σπάρτῃ ἐπισκοπικὸς ἀντιπρόσωπος ὅπως, ἐὰν τὰ καταγγελθέντα ἀληθεύωσιν, ἐγκαταστήσῃ τὸν ἀδικηθέντα ἐφημέριον εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ θέσιν.

—Ἐγένετο δεκτὴ ἡ διὰ λόγους ὑγιείας παραίτησις τοῦ ἱεροκήρυκος Ἄρτης Ἀνδρ. Μαντούδη, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διαταχθῇ οὗτος ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν Μονὴν τῆς μετανοίας αὐτοῦ.

—Ἀνεκοινώθη ἡ ἐπικύρωσις τῆς ἐκλογῆς ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἐν Ὕδρα Μονῆς τοῦ Προφ. Ἠλιού.

—Ἀνεκοινώθη ἡ ἐπικύρωσις τῆς ἐκλογῆς νέου Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Φανερωμένης Σαλαμῖνος.

—Ἀπεφασίσθη ἡ προκήρυξις ἐκλογῆς νέου ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν ταῖς μοναῖς Ἁγίων Ἀναργύρων Ἑρμιόνης καὶ Τιμίου Προδρόμου Γόρτυνος, ἐφ' ὅσον ἐν ταῖς Μοναῖς ταύταις ὑπάρχει ὁ προσήκων ἀριθμὸς ἀδελφῶν.

—Ἐνεκρίθη ἡ ἐνέργεια τῶν δεόντων πρὸς ἀπόσπασιν τῆς Μονῆς Πετρίλου ἀπὸ τῆς Μονῆς Σπηλιᾶς καὶ ὑπαγωγὴν αὐτῆς ὑπὸ τὴν Μονὴν Μαυρομματίου τῆς ἐπισκοπῆς Θεσσαλιώτιδος.

—Προτάσει τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀπεφασίσθη νὰ συσταθῇ δι' ἐγκυκλίου εἰς τοὺς ἱεροκήρυκας ἵνα διδάσκωσιν τὸν λαὸν νὰ ἀπέχωνται τῆς παρατηρουμένης σπατάλης καὶ φροντίζωσιν ὑπὲρ οἰκονομίας καὶ ἀποταμιεύσεως.

Ἡ κανονικὴ ἀποκατάστασις τῶν τῆς Σιωνίτιδος. — Ἐπιστολαὶ πρὸς ἡμᾶς ἐξ Ἱεροσολύμων ἀπὸ 8ης παρελθ. Σεπτεμβρίου διαβιβάζουσι λεπτομερεστέρας περὶ τῶν ἐπ' ἐσχάτων ἐν τῇ Σιωνίτιδι Ἐκκλησίᾳ τελεσθέντων σοβαρωτάτων γεγονότων εἰδήσεις, δι' ὧν δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν τὰ ἐκ τοῦ «Πανταίνου» Ἀλεξανδρείας ἐν τῷ ὑπ' ἀρθ. 171 τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος« ἀναγραφέντα.

Τῇ 4ῃ Σεπτ. ἀφίκετο εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπ. Σιναίου κ. Πορφύριος, ὃν ὑπεδέξατο ἡ Ἁγιοταφιτικὴ Ἀδελφότης μετὰ πάσης ἐπισημότητος. Ἡ Α. Σ. ἀνελθοῦσα εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Πατριαρχείων ἐν προσφωνήσει πρὸς τοὺς Ἁγιοταφίτας ἐδήλωσεν ὅτι ἐρχόμενος ὡς Ἡγούμενος αὐτῶν πρὸς ῥύθμισιν τῆς ἀνωμάλου ἐν τῇ Σιωνίτιδι καταστάσεως πέποιθεν ἐπὶ τὴν πρόθυμον ἁπάντων τῶν Ἀδελφῶν συναρωγήν, δι' ἧς καὶ καταστήσεται δυνατὸν ὅπως εἰς πέρας αἴσιον ἀχθῇ ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ. Ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς τριμελοῦς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπείας Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Νικόδημος ἀπαντῶν προσεφώνησε τὴν Α. Σ. διὰ τοῦ «ὡς εὖ παρέστη», ὑπέσχετο τὴν προθυμοτάτην τῆς Ἀδελφότητος συμπά-

σης συνεργασίαν ἐν τοῖς τελεσθησομένοις ἐπὶ ἀνορθώσει τῶν κακῶς κειμένων καὶ ἐπεκαλέσθη ἐπὶ τὰς προσπαθείας τῆς Α. Σ. τὴν ἐξ Ὕψους ἀντίληψιν. Μετὰ διήμερον, ἤτοι τῇ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς περὶ ὥραν 9ην π. μ. σύμπασα ἡ Ἀδελφότης συνῆλθεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σ. Ἁγίου Σιναίου εἰς Μεγάλην Σύναξιν, καθ' ἣν ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Νικόδημος ἔλεξε περίπου τάδε: Τὰ ἐνσκήψαντα ἐπὶ τῆς Μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν δεινὰ τρὶς ἠνάγκασαν τὴν Ἁγιοταφ. Ἀδελφότητα εἰς συγκρότησιν Συνάξεως ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· καὶ ἡ μὲν πρώτη ἐγένετο πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Δωδεκαμελοῦς Συμβουλίου πρὸς διακυβέρνησιν τῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων μετὰ τὴν ἀπαγωγὴν τῆς Συνόδου ὑπὸ τῶν ὑποχωρησάντων τέως δυναστῶν τῆς Πολαιστίνης· ἡ δὲ δευτέρα συνεκροτήθη πρὸς ὑπογραφὴν ψηφίσματος δι' οὗ προεκαλεῖτο ἡ προστασία καὶ ἡ ἐπέμβασις τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν χαμαὶ ἐν αὐτῇ κειμένων καὶ κακῶς ἐχόντων, στοιχοῦντος τῷ παραδείγματι τοῦ Ἑλληνικοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους. Τῆς προτάσεως ἐκείνης ἀποδεκτῆς γενομένης καὶ ἀναλαβόντος τοῦ Γένους ἡμῶν τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ Ἁγίου Τάφου ἀπὸ τοῦ καταβαρύνοντος αὐτὸν ὑπερόγκου χρέους ὑπὸ τὸν ὅρον τὸ μὲν τῆς απομακρύνσεως τῶν αἰτίων τοῦ τε χρέους τούτου καὶ τῶν ἄλλων καταθλιψάντων καὶ νῦν κατεχόντων τὴν Σιωνίτιδα δεινῶν, τὸ δὲ τῆς δι' ἄλλων ἀντικαταστάσεως αὐτῶν, ἡ Ἀδελφότης ἄγεται νῦν εἰς τὴν συγκρότησιν καὶ τῆς παρούσης τρίτης Συνάξεως, καλουμένης νὰ διαλύσῃ μὲν τὴν τέως Σύνοδον, νὰ ἐπανέλθῃ δ' εἰς τὴν τῆς ἀποκηρύξεως τοῦ Πατριάρχου Δαμιανοῦ κανονικὴν Πρᾶξιν τῆς 13ης Δεκεμβρίου τοῦ 1908.

Ἀναγνωσθέντων μετὰ τοῦτο τῶν πρακτικῶν τῆς Πράξεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματέως Ἱερολ. Διακόνου κ. Ναρκίσσου, πάντες οἱ Ἀδελφοὶ προσελθόντες ὑπέγραψαν Πρᾶξιν, δι' ἧς διαλύεται μὲν ἡ Σύνοδος, κηρύσσεται δ' ἔκπτωτος ὁ Πατριάρχης Δαμιανὸς καὶ ἀνακηρύσσεται τοποτηρητὴς τοῦ οὕτω χηρεύοντος Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἱεροσολύμων ὁ Σεβ. Ἀρχιεπ. Σιναίου κ. Πορφύριος.

Καὶ ταῦτα μὲν φέρουσιν αἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἡμέτεραι εἰδήσεις. Ἐκ δὲ νεωτέρου φύλλου τοῦ «Πανταίνου» (21 Σεπτ.) πληροφορούμεθα καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐκ τοῦ Μητρῴου τῆς Ἁγιοταφ. Ἀδελφότητος διαγραφέντων, ὡς τῶν κυριωτάτων παραγόντων τῆς δυσπραγίας τῆς Σιωνίτιδος, εἰσὶ δ' οὗτοι ὁ Μητροπ. Ναζαρὲτ Γλυκέριος, ὁ Ἀρχιεπ. Φιλαδελφείας Εὔδωρος, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς Ἀρχιμ. Τιμόθεος, ὁ πρόεδρος τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀρχιμ. Παντελεήμων, ὁ Γέρων Δραγουμᾶνος Ἀρχιμ. Θεοδώρητος καὶ ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκ. Κλεόπας.

Περὶ τὸν πόλεμον.

Διωγμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἐν Τουρκίᾳ. — Τηλεγραφοῦσιν ἐκ Θεσσαλονίκης ὑπὸ χρονολογ. 11 ἱσταμένου, ὅτι κατὰ πληροφορίας ἐκ Κων/πόλεως οἱ ἐκεῖ Νεότουρκοι καὶ Γερμανοὶ κατέστησαν τὸν διωγμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἀπηνέστερον, ἐπὶ τῇ προφάσει δ' ὅτι οἱ Ἕλληνες συνεργάζονται πρὸς τοὺς ἀντινεοτούρκους εἰσβαλόντες εἰς τὰ Πατριαρχεῖα προέβησαν εἰς ἐρεύνας, ἐσφράγισαν τὰ Ἀρχεῖα αὐτῶν καὶ ἔθηκαν εἰς τὰς πύλας φρουροὺς ἀπαγορεύοντας καὶ εἰς αὐτὰ εἴσοδον. Ὁ Μητροπ. Ἀγκύρας συνελήφθη κατηγορούμενος ἐπὶ δυσμενείᾳ κατὰ τοῦ καθεστῶτος, οἱ δὲ ναοὶ ἐκλείσθησαν πρὸς πρόληψιν συγκεντρώσεων.

Ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς Βουλγαρικῆς θηριωδίας. — Ἡ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν τὴν ἀκόλουθον ἔκκλησιν:

Πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας

«Μέσα ἀπὸ τὴν φρικτοτέραν Κόλασιν, ποῦ εἶνε δυνατὸν νὰ φαντασθῇ ἕνας ἀνθρώπινος νοῦς, καὶ τὴν ὁποίαν κανένας δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ περιγράψῃ, ἀκούεται βραχνὴ ἡ φωνὴ τῶν Ἀνθρωπίνων Σκιῶν, ἡ ὁποῖες πλανῶνται εἰς τὸ ἀπέραντον Νεκροταφεῖον τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

»Ἐπάνω ἀπὸ τῆς ῥάχες τῶν αἱματοβαμμένων βουνῶν ἐμφανίζονται τὰ πένθιμα καραβάνια τῶν μαρτυρικῶν ἀδελφῶν μας, ποῦ ἐπιζοῦν ἀκόμη ἀπὸ

τῆς ἀμέτρητες χιλιάδες τῶν μετατοπισθέντων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Βουλγαρίας, καὶ ἀναζητοῦν τοὺς δρόμους, οἱ ὁποῖοι τοὺς ὁδηγοῦν εἰς τὰ ἐρημωμένα των σπίτια, ἔξω ἀπὸ τὰ ὁποῖα γυναῖκες μαυροφόρες μοιρολογοῦν, παιδιά, σὰν σκελετοί, ἀφίνουν ἄναρθρες κραυγὲς καὶ ξεψυχοῦν οἱ ἀσθενικοὶ γέροι.

»Ἐπέρασαν ὅλοι βασανισμένα χρόνια ἀπὸ τὴν μαύρην ἐποχήν, ποῦ ἀνοίχθηκε διάπλατα στὸν Βούλγαρον ὁ δρόμος, ὁ ὁποῖος ὡδηγοῦσεν εἰς τοὺς εὐτυχισμένους Ἑλληνικοὺς κάμπους. Ναί, ἐπέρασαν οἱ Βούλγαροι. Ἐπέρασαν—κατάρα καὶ ὀργὴ Θεοῦ—σὰν ἕνας ἀνεμοστρόβιλος, ποῦ δὲν παρουσιάζει στὸ τέλος ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ ἐρείπια καὶ τάφους. Αὐτὴν τὴν εἰκόνα—εἰκόνα ἑνὸς ἀτελειώτου Νεκροταφείου—μᾶς δίδει σήμερον ἡ ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὸν Ἐθνικὸν Στρατὸν καὶ τοὺς Συμμάχους μας Μακεδονία.

»Μὰ ὅσους καὶ ἂν ἔσφαξαν οἱ Βούλγαροι ὅσην καταστροφὴν καὶ ἂν ἔφεραν, ἔμειναν χιλιάδες Ἕλληνες ἀκόμη, ὁλόγυμνοι στοὺς δρόμους καὶ μισοπεθαμένοι ἀπὸ τὴν πεῖναν, ἀλλὰ μὲ τὰ μάτια τους στραμμένα στὴν στοργικὴν Μητέρα Ἑλλάδα. Τὸ Κράτος ἔκαμεν ὅ,τι ἦταν δυνατόν, ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅ,τι θὰ ἦταν ἀρκετὸν νὰ μετριάσῃ τὴν μεγαλείτερην δυστυχίαν. Καὶ ἀπομένει τώρα σὲ κάθε ἕναν ἀπὸ ἐμᾶς, καὶ σ' ὅλους μαζῆ, τοὺς Ἕλληνας νὰ δείξωμεν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν στοργήν μας εἰς τὰ τυραννημένα μας ἀδέλφια.

»Ἴσως ποτέ, ἀνάμεσα εἰς τοὺς αἰῶνας, νὰ μὴν ἐπαρουσιάσθηκεν ἕως τώρα εἰς ὅλην τὴν μακρὰν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν, φρικτότερον ξερρίζωμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ μεγαλείτερη καταστροφή. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ καὶ ἡ βοήθεια ποῦ θὰ προσφέρωμεν, πρέπει νὰ εἶνε ἐξαιρετική. Εἶνε ἀνάγκη νὰ μὴ μείνῃ κανένας χωρὶς νὰ προσφέρῃ τὴν συνδρομήν του διὰ νὰ βοηθηθοῦν τὰ θύματα τῆς Βουλγαρικῆς θηριωδίας. Καὶ κάμνομεν σήμερον πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας τὴν θερμοτέραν ἔκκλησιν εἰς τὸν πατριωτισμόν των καὶ εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς Ἐθνικῆς καὶ τῆς Φυλετικῆς ἀλληλεγγύης, ποῦ ἐχαρακτήρισαν πάντοτε τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν· κάμνομεν ἔκκλησιν εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς στοιχειωδεστέρας φιλανθρωπίας, καὶ ζητοῦμεν, ἐν ὀνόματι τῆς Ἐθνικῆς Ἀλληλεγγύης καὶ τῆς στοιχειώδους αὐτῆς φιλανθρωπίας, τὴν συνδρομὴν ὅλων ἀνεξαιρέτως, διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν βασανισμένων ἀδελφῶν μας τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Ἀθῆναι τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου 1918

«Ἡ Ἐπιτροπή»

Πᾶσαι οἱ συνδρομαὶ καὶ αἱ εἰσφοραὶ εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἴδη θ' ἀποστέλλωνται πρὸς τὰς Τραπέζας, αἱ ὁποῖαι ἀνέλαβον νὰ τὰς δέχωνται, κατόπιν δὲ θὰ διαβιβάζωνται εἰς τὸ Βασιλικὸν ταμεῖον, τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἀποδεχθέντος τὴν φροντίδα νὰ δέχεται καὶ ἀπ' εὐθείας εἰσφοράς.

Καταστροφαὶ καὶ σύλησις βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων. — Ἡ Ἑταιρεία τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν ἅμ' ἀρξαμένη τῶν τακτικῶν αὐτῆς ἐργασιῶν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἐν Μακεδονίᾳ διατρίβοντα ἔτι Ὑπουργὸν κ. Ῥακτιβὰν διὰ τοῦ προεδρεύοντος Ἀντιπροέδρου αὐτῆς τηλεγράφημα, δι' οὗ ἐπικαλεῖται τὴν σύντονον αὐτοῦ μέριμναν πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ καταγραφὴν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολ. Μακεδονίᾳ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καταστραφέντων ἢ συληθέντων πλείστων κειμηλίων Βυζαντινῆς ἱστορίας καὶ τέχνης ἐκ τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν καὶ μονῶν, ἵνα καταγγελθῶσιν ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου οἱ ὑπεύθυνοι τῶν καταστροφῶν καὶ ζητηθῇ ἐν καιρῷ τῶν σωζομένων ἡ ἀπόδοσις.

Διὰ τοὺς Βουλγαρισμούς. — Οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων τῆς Ἑλλάδος ἀπηύθυναν πρὸς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ συναδέλφους των τὴν κάτωθι ἔκκλησιν:

«Ἐν μέσῳ τοῦ μεγάλου πένθους τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, εἰς τὴν ὁποίαν τριετὴς Βουλγαρικὴ Διοίκησις ἀφῆκε μόνον τάφους ἀνωνύμους, ἐρείπια καὶ ζῶντας σκελετούς, οἱ ἐν Ἑλλάδι ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, βαθύτατα συγκεκινημένοι, ἀπευθύνονται πρὸς τὴν συνείδησιν τῶν ἐν Εὐρώπῃ συναδέλφων των, ὅπως καταγγείλουν τὸ ἀποτρόπαιον τοῦτο ἔγκλημα συντεταγμένου κράτους κατὰ πληθυσμῶν ἀνυπερασπίστων.

»Μίαν φορὰν ἀκόμη διὰ τῆς καταστροφῆς ἀκμαιοτάτων Ἑλληνικῶν χωρῶν ὁ Βούλγαρος διακηρύττει ὅτι μετὰ δεκατεσσάρων αἰώνων παραμονὴν εἰς

τὴν Εὐρώπην εἶνε ὁ ἴδιος, ὅπως κατὰ τὴν πρώτην στιγμὴν τῆς ἐμφανίσεώς του.

«Ἐν ὀνόματι τῶν ἐνδόξων νεκρῶν τῶν Συμμάχων, οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ρίπτομεν ἐν μέσῳ ὑμῶν τὴν κραυγὴν ταύτην καὶ ζητοῦμεν ὅπως ἡ σκέψις σας καὶ ἡ λύρα σας ἀγρυπνήσουν κατὰ τὴν δημιουργίαν τῆς νέας ἀνθρωπότητος. Διότι οὐδέποτε θὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ ὀλέθρου ἀνθρωπότης δικαία καὶ ὑπερήφανος, ἐὰν δὲν τιμωρηθοῦν πρῶτοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δι' ἀπροκαλύπτων καὶ φοβερῶν ἐγκλημάτων ἐβεβαίωσαν τὸ μῖσός των κατὰ τῆς ἰδέας τῶν Συμμάχων».

Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου.— Τῇ παρελθούσῃ ἑβδομάδι ἀφίκετο εἰς Θεσσαλονίκην ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου Σεβ. Ἄρθουρ Οὐΐννιγτων Ἴγκραμ, ὅστις καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν ὅπως ἀντιληφθῇ ἐπὶ τόπου τὰς βουλγαρικὰς κατὰ τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν ὠμότητας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν Σερρῶν. Ἐσφαλμένως ἄρα ἀνεγράφη ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, παρ' ὧν καὶ ἡμεῖς τὴν εἴδησιν παρελάβομεν, ὅτι ὁ εἰς Μακεδονίαν ἀφικνούμενος Ἄγγλος ἱεράρχης εἶνε ὁ Σεβ. Δάβιδσον.

Πολεμικὸν Ἡμερολόγιον: 3, κατάληψις τοῦ Δυρραχίου.— 4, πτῶσις καὶ τῆς νέας τοσρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ σχηματισμὸς ἄλλης ὑπὸ τὸν Ἰτζὲτ Πασᾶν. Ἐπανάστασις ἐν Πράγᾳ. Παραίτησις τοῦ Γερμανοῦ Καγκελλαρίου Πρίγκηπος Μὰξ τῆς Βάδης. Ἡ Τουρκία ζητεῖ διὰ τῆς Ἱσπανίας παρὰ τοῦ Οὐΐλσων σύναψιν χωριστῆς εἰρήνης. Ἐπίτασις τῶν περὶ παραιτήσεως τοῦ Κάϊζερ φημῶν.— 5, οἱ Ἄγγλοι καταλαβόντες τὸ Χὸμς πλησιάζουν πρὸς τὸ Χαλέπιον. Ἀνακατάληψις τῆς Ὀστάνδης ὑπὸ τῶν Βέλγων. Οἱ Ἄγγλοι κατέλαβον τὸ Ντουαὶ καὶ τὴν Λίλλην. Βεβαιοῦται ὅτι ἡ Τουρκία ἐζήτησε παρὰ τῆς Ἀγγλίας σύναψιν χωριστῆς εἰρήνης, ὅτι δ' ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ὡς πρῶτον ὅρον συγκαταθέσεως προύβαλε τὴν ἄνευ ὅρων παράδοσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐν πᾶσι τοῖς μετώποις τουρκικοῦ στρατοῦ. Ἐγκατάστασις τῆς τουρκ. Κυβερνήσεως ἐν Δαρδανελλίοις. Εἴσοδος γαλλικοῦ στρατοῦ εἰς Νόβι-Παζάρ. — 6, κατάληψις τῶν Μπρούγκες καὶ Μπλάγκεμπεργ. Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστροουγγαρίας Κάρολος ἐν προκηρύξει ἀγγέλλει ὁμοσπονδοποίησιν τῆς Αὐστροουγγαρίας. — 7, παραίτησις τοῦ Μπούριαν ἐν Αὐστρίᾳ. — 8, διὰ τῆς προελάσεως τῶν Συμμάχων ἐν Βελγίῳ ἀπηλευθερώθη ὁλόκληρος ἡ ἀκτὴ αὐτοῦ μέχρι τῶν Ὁλλανδικῶν συνόρων. Ὁ Οὐΐλσων ἀπαντῶν εἰς τὴν Αὐστρ. Κυβέρνησιν ἀρνεῖται ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτὴν ὡς νόμιμον ἀντιπρόσωπον τῶν ὑπὸ τὴν Αὐστρίαν πληθυσμῶν, μόνων ἁρμοδίων νὰ διαθέσωσι τὰ καθ' ἑαυτούς. Ἡ Δανικὴ Κυβέρνησις διεβίβασε πρὸς τὴν Γερμανίαν διακοίνωσιν, δι' ἧς ζητεῖ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Σλέσβιγ-Ὀλστάϊν. —9, σχηματισμὸς ἐθνικῆς Τσεχοσερβικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀναγνώρισις αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἡ Γερμ. Κυβέρνησις ἀπαντῶσα διὰ τῆς Ἑλβετικῆς Κυβ. πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διαμαρτύρεται κατὰ τῆς κατηγορίας ἐπὶ ἀπανθρωπίαις, διαψεύδει τὴν ἐκ προθέσεως ὑπὸ τῶν ὑποβρυχίων καταβύθισιν ναυαγοσωστικῶν λέμβων, ἀποδέχεται τοὺς ὅρους τοῦ κ. Οὐΐλσων, στέργει τὰς περὶ ἐκκενώσεως προτάσεις ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς τηρήσεως τῆς σημερινῆς ἀναλογίας τῶν ἀντιπάλων πολεμικῶν δυνάμεων καὶ ἐλπίζει ὅτι δὲν θὰ θιχθῇ ὁπωσδήποτε ἡ τιμὴ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ. 9, ὁ Συμμαχικὸς στρατὸς προχωρῶν τάχιστα ἐνεργεῖ ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν. Κατάληψις τοῦ Μπόκοβικ ὑπὸ τῶν Σέρβων. Οἱ Ἄγγλοι ἔφθασαν εἰς Χάμαν. Οἱ Γάλλοι εἰσῆλθον εἰς Νεγκοτίν. — 10, ἡ Ρουμανία κηρύττει ἐν ἀποκλεισμῷ τοὺς λιμένας Εὐξείνου καὶ Δουνάβεως. Ἐγκατάστασις τοῦ τουρκικοῦ στρατηγείου ἐν Τσατάλτζᾳ. Ἤρξατο κυματίζουσα ἡ ἑλληνικὴ σημαία ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως.

Ἐθνικὴ Πινακοθήκη.— Τῇ προτάσει τῆς Διευθύνσεως τῆς «Ἐθνικῆς Πινακοθήκης» τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας διώρισε Γραμματέα αὐτῆς τὸν ἐκ τῶν συνεργατῶν τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Κήρυκος» κ. Νικ. Δ. Καλογερόπουλον.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 10, Ἐπαρχιῶν δρχ. 12, Ἐξωτερικοῦ δρχ. 15.
Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Γραφεῖα ἐν τῇ Ι. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Διευθυντὴς ΧΑΡΙΛ. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ